

การศึกษาระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ระดับตำบลในจังหวัดภาคใต้

An Assessment of the Performances of Extension Agents at Tombon
level in Southern Provinces of Thailand

โดย

ศิริจิต ลิ้มโกศา

จิตตภา ขนปัญญาธิวงศ์

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

การศึกษานี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

ในการวิจัยสาขาการพัฒนากการเกษตร

๕๒๐

ครุฑ	5574.5	กคช 2528
เลขทะเบียน	000030	
วัน เดือน ปี	13	ส.ค. 2529

บทคัดย่อ

การศึกษาระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ระดับตำบลในจังหวัดภาคใต้
ศิริจิต ลิมโสภา 1/
จิตตภา ชนบุญารช่วงศ์ 1/

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล 2) ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล 3) เปรียบเทียบระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในแต่ละจังหวัดที่ทำการศึกษามีความแตกต่างกันหรือไม่

การศึกษาเรื่องนี้ได้ทำการศึกษาจากความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในจังหวัดภาคใต้ที่เข้าสู่โครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย ระยะที่ 1 (2520-2524) คือจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง และจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รวมทั้งสิ้น 355 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในการเปรียบเทียบหาความแตกต่าง

ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนในรายละเอียดของงานจำนวน 82 ข้อที่ทำการสอบถามอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีรายละเอียดของงานจำนวน 40 ข้อ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมยังประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ จึง

1/ อาจารย์ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สงขลา .

ประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ไม่น่าที่จะเพียงพอควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม และจากการเปรียบเทียบหาความแตกต่างถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในแต่ละจังหวัดปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันคือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาพอจะเสนอแนะได้ว่า ควรจะมีการบรรจุรายละเอียดของงานหรือความรู้ความสามารถต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมประเมินตนเองว่ามีระดับความสามารถอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ ไว้ในการอบรมที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมต้องเข้ารับการอบรมทั้งในการอบรมก่อนประจำการและในระหว่างประจำการรวมทั้งการอบรมในการประชุมรายบักซ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ส่งเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรต่อไป

ABSTRACT

An assessment of the Performances of Extension Agents at
Tombon level in Southern Provinces of Thailand

Sirijit Limpoka^{1/}

Jitpaka Tanapanyarachawong^{1/}

This study was conducted to determine, 1) the capability of the extension agents working at Tombon level, 2) the efficiency of the extension agents and 3) comparative performances of the agents in different provinces.

The population of this study was 355 extension agents from Agricultural Extension Development Project in Southern Provinces of Thailand, i.e. Suratthani, Nakhon Si Thammarat, Songkhla, Phatthalung and Pattani. The data were collected from questionnaires and were statistically analyzed using percentages, arithmetic means, standard deviations and analysis of variance.

Results indicated that the extension agents assessed their work performances towards the performance tasks listed in the questionnaires at the moderate level. The responding 42 performance tasks were considered adequate ($\bar{X} > 3.00$) whereas the remaining 40 tasks were inadequate performance. ($\bar{X} \leq 3.00$) Based on the performance levels of the extension agents, their

---

^{1/}Department of Agricultural Development, Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, Songkhla, Thailand.

efficiency was also considered at the moderate level. The performances of extension agents in different provinces were not significantly different.

According to the results, it is suggested that subject matters relating to those performance tasks of low to the moderate scale should be included in the content of the pre-service or in-service and fortnightly training of extension agents to improve their working efficiency.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตในการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ปัญหาที่ต้องการทราบคำตอบ	5
บทที่ 2 วิธีการวิจัย	
การตรวจเอกสาร	6
วิธีการและอุปกรณ์	9
บทที่ 3 ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทั่ว ๆ ไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	12
ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร	19
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตร	25
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างในการปฏิบัติงานแต่ ละด้านของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	27
บทที่ 4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	30
ข้อเสนอแนะ	31

สารบา (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	
ก. ตัวอย่างแบบสอบถาม	33
ข. สรุปค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในแต่ละ รายละเอียดของการปฏิบัติงาน	41
ค. สรุปค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในแต่ละ รายละเอียดของการปฏิบัติงานแยกแ่งแสดงตามแต่ละ จังหวัด	50

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ในแต่ละจังหวัดที่ตอบแบบสอบถาม	11
2	ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับ ตำบล	14
3	ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับ ตำบลแยกแแสดงตามแต่ละจังหวัด	16
4	จำนวนรายละเอียดหรือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในระดับความสามารถต่าง ๆ	20
5	จำนวนรายละเอียดหรือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในระดับความสามารถต่าง ๆ แยกแแสดงตามแต่ละจังหวัด	21
6	ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละ ด้านของงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	23
7	ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละ ด้านของงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร แยกแแสดง ตามแต่ละจังหวัด	24
8	ผลสรุปค่า M.S. และค่า F ของระดับความรู้ความสามารถในแต่ละ ด้านของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับตำบลใน 5 จังหวัดภาคใต้	28
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล แยกแแสดงตาม แต่ละจังหวัด	29

ความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายของงานส่งเสริมการเกษตร คือการถ่ายทอดวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมซึ่งได้รับการทดสอบในแต่ละท้องถิ่นไปสู่เกษตรกรให้นำไปใช้ปรับปรุงไร่นาของตน ในขณะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากเกษตรกรมาให้นักวิชาการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นำผลไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปเป็นวงจร เช่นนี้คลอเวลาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 เป็นแผนที่รับแนวนโยบายในการพัฒนาประเทศ "แนวใหม่" เป็นแนวที่แตกต่างไปจากการจัดทำแผนพัฒนา แบบเดิม ในด้านการบริหารงานพัฒนาชนบทจึงยึดแนวนโยบายการพัฒนาชนบทแนวใหม่โดยมีการปรับระบบ "โครงการ" เป็นระบบ "แผนงาน" มีการประสานงานระหว่างสาขา (inter sectoral) และมีการประสานงานระหว่างระดับ (inter level) ในการประสานงานระหว่างระดับโดยกำหนดให้มีองค์กรและภารกิจในแต่ละระดับ ตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดจนถึงระดับชาติให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นงานส่งเสริมการเกษตรจึงกำหนดให้มีการทำประเด็นการส่งเสริมร่วมประจำฤดูกาลในระดับจังหวัด (seasonal integrated impact points) โดยการพิจารณาาร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ส่งเสริมเกษตรกรในจังหวัด และยึดเป้าหมายในแผนพัฒนาจังหวัดเป็นหลัก แล้วมอบให้อำเภอร่วมกันเลือกประเด็นที่เหมาะสมจัดทำประเด็นส่งเสริมร่วมประจำเดือน (monthly integrated impact points) โดยยึดเป้าหมายของแผนพัฒนาอำเภอและความเหมาะสมในท้องถิ่น จากนั้นให้จัดทำข่าวสารรายปักษ์ (fortnightly messages) โดยการนำเข้าสู่การอภิปรายในการฝึกอบรมรายปักษ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ตามวิธีการฝึกอบรมและเขียนของโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย ข่าวสารรายปักษ์ได้รับการเผยแพร่โดยผ่านเกษตรกรตำบล ซึ่งจะเป็ผู้นำวิชาการที่เหมาะสมถ่ายทอดไปสู่เกษตรกรผู้นำ (contact farmer) และจะ

เผยแพร่ต่อไปยังเกษตรกรทั่วไปตามวิธีการส่งเสริมการเกษตรโดยมุ่งหมายให้เกษตรกร
เห็นความจำเป็นเกิดความสนใจจนถึงระดับการยอมรับของเกษตรกร

วิธีการส่งเสริมการเกษตรตามแนวมุ่งที่จะถ่ายทอดความรู้และปรับปรุง
วิธีการเกษตรง่าย ๆ และไม่ต้องลงทุนมาก การให้คำแนะนำนั้นจะครอบคลุมตลอดวงจร
การผลิตตั้งแต่การเลือกชนิดและแหล่งเมล็ดพันธุ์ การเสาะหาบริการสินเชื่อ การ
เลือกใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและถูกต้องตามวิธีการ รวมทั้งการแปรรูป
ผลิตภัณฑ์เบื้องต้น เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ความรู้เหล่านี้
เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปแก่ยังชาคผู้ที่จะนำความรู้เหล่านี้ไปถ่ายทอดให้เกษตรกรอย่างมี
ประสิทธิภาพ โครงการปรับปรุงระบบการส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยจึง
เน้นบุคลากรที่จะนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เกษตรกรในระดับตำบลโดยให้มีเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรในระดับตำบลทุกตำบล เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับ
ตำบลแต่ละคนจะรับผิดชอบใน 1 ตำบล ซึ่งมีประมาณ 10 หมู่บ้าน หรือรับผิดชอบ
เกษตรกรประมาณ 1,000 ครอบครัวเกษตรกร ในแต่ละหมู่บ้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
จะขอความร่วมมือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้นำอื่นในท้องที่คัดเลือกเกษตรกรผู้นำ
จำนวน 10 คน จากเกษตรกรในหมู่บ้านหนึ่งเป็นผู้ที่เพื่อนบ้านให้ความนับถือ และ
เป็นผู้ยอมรับวิทยากรเกษตรแผนใหม่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะปฏิบัติงาน
ส่วนใหญ่ผ่านเกษตรกรผู้นำในระหว่างการเยี่ยมตามแผนสัปดาห์ต่อครั้ง ในระหว่าง
เยี่ยมเยียนเกษตรกรผู้นำนั้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะแสดงการสาธิต และ
ช่วยเหลือเกษตรกรผู้นำในการวางผังแปลงสาธิต และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
จะต้องออกเยี่ยมเกษตรกรอื่น ๆ ด้วยเมื่อเวลาและสิ่งแวดลอมอำนวย จุดประสงค์ที่
สำคัญในการออกเยี่ยมเยียนก็เพื่อกระตุ้นเกษตรกรผู้นำให้ยอมรับความรู้ใหม่ ๆ โดยที่
แปลงของเกษตรกรผู้นำเองนั้นจะสาธิตให้เห็นถึงประสิทธิภาพของคำแนะนำใหม่ ๆ นั้น
และในขณะที่เยี่ยมทุก 2 สัปดาห์เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลและระดับ
อำเภอจะต้องเข้ารับการอบรมทางค่านิชาการเป็นประจำที่สำนักงานเกษตรอำเภอ
เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการเพื่อนำความรู้นั้นไปถ่ายทอดยังเกษตรกรและ
รับปัญหาต่าง ๆ ของเกษตรกรเข้าสู่การอภิปรายเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น

จะเห็นได้ว่าโครงการนี้เน้นหนักที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ในฐานะที่ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในภาคสนามและมีความใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุด ดังนั้นประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบผลหรือไม่ จึงได้ทำการวิจัยศึกษาถึงระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยระยะที่ 1 (พ.ศ.2520-2524) อันได้แก่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยศึกษาค้างนี้จะช่วยให้ทราบถึงประสิทธิภาพและระดับความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลซึ่งอาจนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่ว ๆ ไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลว่าอยู่ในระดับใด
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล โดยดูจากระดับความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ของแต่ละจังหวัดในแต่ละด้านว่ามีความแตกต่างกันบ้างหรือไม่อย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพและระดับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลใน 5 จังหวัดภาคใต้

2. เป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมอบรมทั้งมาก่อนประจำการและในระหว่างประจำการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. สามารถนำผลการศึกษานี้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตรทั้งในระดับ ปวส. เกษตรกรรม และในระดับปริญญาตรี เพื่อผลิตบุคคลที่มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการ

4. เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องต่อไป

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลที่รับผิดชอบงานส่งเสริมในระดับตำบล ของ 5 จังหวัดภาคใต้อันได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และจังหวัดปัตตานี อันเป็นจังหวัดในเขตภาคใต้ที่ถูกกำหนดให้เข้าร่วมอยู่ในโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยระยะที่ 1

นิยามศัพท์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล หมายถึงข้าราชการพลเรือนระดับ 1 ขึ้นไป คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาเกษตรกรรม (ปวส. เกษตรกรรม) คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพสายเกษตรกรรม (ปวช. เกษตรกรรม) ถึงปริญญาตรีสาขาเกษตร ซึ่งได้บรรจุเข้าเป็นข้าราชการกรมส่งเสริมการเกษตรและได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตรประจำอยู่ในตำบล ที่เรียกกันทั่ว ๆ ไปว่าเกษตรตำบล

ความรู้ความสามารถ หมายถึงความรู้ความสามารถที่แสดงออกในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความชำนาญ มนุษยสัมพันธ์ และเทคนิคต่าง ๆ ที่ต้องมีในการปฏิบัติงานในอาชีพเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ปัญหาที่ตองการทราบคำตอบ

1. ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้เป็นอย่างไร?
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้ มีความรู้ความสามารถในแต่ละรายละเอียดของงานอยู่ในระดับใด?
3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เมื่อพิจารณาจากระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร?
4. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และจังหวัดปัตตานี ในแต่ละจังหวัดจะมีระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละด้านแตกต่างกันหรือไม่และอย่างไร ?

การตรวจเอกสาร

บุคคิ สาริณะภูติ (2523) อธิบัตติกรมสงเสริมการเกษทร ไค้กล่าวไว้ในการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "งานถ่ายทอคเทคโนโลยีการเกษทร" ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่นว่า "ในช่วงที่จะนำความรู้ทางคานเทคโนโลยีทางการเกษทรนี้ว่าเป็นช่วงที่มีความสำคัญมากเพราะผู้ที่จะนำความรู้ทางเทคโนโลยีไปถ่ายทอคให้กับเกษทรกรจะต้องเป็นผู้ที่เข้ากันไค้กับเกษทรกร เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้วเป็นอย่างดีเกี่ยวกับความรู้คานเทคโนโลยีในสาขาที่ต้องการจะไปสงเสริมและจะต้องอาศัยความรู้ที่เกี่ยวกับการสงเสริมการเกษทรเป็นหลักในการถ่ายทอค พร้อมทั้งต้องมีความสามารถที่จะแนะนำความรู้ทางวิชาการซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างยากให้เป็นสิ่งที่ยองดูง่ายต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้าไหนเข้าไค้ สามารถสร้างความคุ่นเคยความศรัทธาให้เกิดขึ้นในหมู่เกษทรกรจนถึงขั้นสามารถโน้มน้าวจิตใจเกษทรกรให้รับเอาเทคโนโลยีที่เผยแพร่ นั้นไปปฏิบัติ"

กัมพล ศรีสนเกียรติและเรวดี การวิตะ (2524) ไค้ให้ข้อคิดบางประการในการถ่ายทอคเทคโนโลยีการเกษทรว่าปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้เทคโนโลยีที่อยู่กับผูู้ในคัวเมืองเคลื่อนตัวไปสู่ชนบทมากยิ่งขึ้นก็คือ การมีบุคคลากร(เจ้าหน้าที่) ที่ทำการถ่ายทอคเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ คำว่าประสิทธิภาพในที่นี้ไค้แก่ การเป็นผู้ที่มีความสามารถในเรื่องที่จะทำการถ่ายทอค เป็นผู้ใ้รู้ แสงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เข้าใจเกษทรกรและสภาพท้องถิ่นที่เข้าไปทำการถ่ายทอค นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้มีใจรักการเกษทร มีเมตตากรุณา หวังคืออยากเกื้อกูลให้เกษทรกรไค้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะเมื่อเกษทรกรยอมรับความสามารถนับถือบุคคลก็เป็นการสะดวกที่จะให้เกษทรกรยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำไปถ่ายทอคให้

พิศิษฐ์ คคิณลิน (2526) อธิบัตติกรมสงเสริมการเกษทร ไค้กล่าวถึงปัญหาในการคานงานสงเสริมการเกษทรในประเทศไทยว่า "จากการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่สงผลกระทบบในการคานงานสงเสริมการเกษทร เห็นไค้ว่าการ

ดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรไม่สามารถรับความสำเร็จด้วยตัวเอง จะต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ มาช่วยสนับสนุนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์การผลิต ความรู้และแรงจูงใจของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาค่านความรู้และข่าวสารการเกษตร ปรากฏว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร รวมทั้งขาดการถ่ายทอดความรู้การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่ากรมส่งเสริมการเกษตรจะได้ใช้ระบบการฝึกอบรมและเยี่ยมเยียนอย่างถูกหลักวิชาแล้วก็ตามในการดำเนินงานภาคสนามยังพบปัญหาหลายประการเป็นต้นว่า การประสานงานในระดับต่าง ๆ ในการจัดอบรม ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ การร่วมมือของเกษตรกรผู้นำ รวมทั้งการกระจายความรู้ของเกษตรกรผู้นำไปยังเกษตรกรทั่วไป โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีรายได้น้อย"

ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในจังหวัดภาคเหนือ ลำปาง พะเยา อธิษฐานพิชัย และวราภพ คูณพร (2526) ได้วิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลเกี่ยวกับการฝึกอบรมรายปี การคัดเลือกและทำงานร่วมกับเกษตรกรผู้นำ การเยี่ยมเยียนเกษตรกร การทำแปลงทดสอบและแปลงสาธิต การจัดตั้งและดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลเอง เกษตรกรผู้นำและครัวเรือนเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลได้ให้ความเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลคือ การสอนและกระตุ้นให้เกษตรกรเข้ามีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริม ส่วนคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดคือ การมีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติจริง

โครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย ระยะที่ 2 (2525)

โครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตร คือโครงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมการเกษตรปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อให้เกษตรกรจะได้รับ

การบริการความรู้ทางการเกษตรอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ และสามารถเพิ่ม
ผลผลิตตลอดจนยกระดับฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการทำ
งานแบบผสมผสานระหว่างหน่วยงานของกรมและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้า
ด้วยกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย มีดังนี้คือ

1. เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้เป็นไปอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง
  2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการเกษตร
  3. เพื่อให้สามารถนำความรู้และวิชาการเกษตรแผนใหม่จากสถาบันค้นคว้าที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ในการผลิตได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
  4. เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านวิธีการปฏิบัติที่ทันสมัยจนสามารถนำไปปฏิบัติ ในไร่นาของเกษตรกรได้
  5. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้สูงขึ้น
  6. วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้เพียงพอกับความต้องการในการส่งเสริมการเกษตร
- ภารกิจและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับตำบล มีดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมทุก ๆ 2 สัปดาห์ต่อ 1 วัน ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ซึ่งเน้นหนักทางภาคปฏิบัติและจะต้องออกไปเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำเกษตรกรเป็นรายบุคคลนอกเหนือจากตัวแทนเกษตรกรของตนเอง

2. คัดเลือกเกษตรกรผู้นำหรือเกษตรกรตัวอย่างในอัตราส่วนเกษตรกรผู้นำ 1 คนต่อเกษตรกร 10 ครอบครัวและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล 1 คน จะรับผิดชอบเกษตรกรผู้นำประมาณ 100 คน ในการจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืช และเผยแพร่วิชาการแผนใหม่ให้แก่เกษตรกรในเขตตำบลโดยผ่านทางเกษตรกรผู้นำเป็นหลัก

3. ต้องออกปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอบรมส่งเสริมการเกษตรแบบเคลื่อนที่เมื่อหน่วยงานดังกล่าวออกปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในท้องที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่

4. ออกสำรวจรวบรวมสถิติตัวเลขทางการเกษตรต่าง ๆ อาทิเช่น จำนวนพื้นที่เพาะปลูกเนื้อที่เก็บเกี่ยว การระบาดของศัตรูพืช และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

5. ช่วย ชักจูง ให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มยุวเกษตรกรขึ้นในตำบลนั้น ๆ

6. ช่วยเหลือ แนะนำและบริการเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชแก่เกษตรกร

7. ปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากเกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด สำนักงานส่งเสริมเกษตรภาคและกรมส่งเสริมการเกษตร

จะเห็นว่าเกษตรกรตำบลนั้นมีบทบาทสำคัญมากในการปฏิบัติงานระดับตำบลเพราะทำหน้าที่ใกล้ชิดกับเกษตรกร งานส่งเสริมจะสำเร็จตามเป้าหมายได้ขึ้นอยู่กับเกษตรกรตำบลเป็นส่วนใหญ่

วิธีการและอุปกรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ครอบคลุมเฉพาะกลุ่มเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

พัทลุง สงขลา และจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีทั้งหมดประมาณ 400 คน ได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ทำขึ้นเป็นเครื่องมือใช้เก็บข้อมูล แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็นสองตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับ อายุ เพศ ศาสนา ภูมิลำเนาเดิม สถานะทางครอบครัว สถานศึกษาที่จบ ตำแหน่งทางราชการ และสถานที่พัก

ตอนที่ 2 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ ด้านการจัดการและบริการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง (ตัวอย่างแบบสอบถามแสดงอยู่ในภาคผนวก ก) ซึ่งในการออกแบบสอบถามนั้นให้ผู้ตอบประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละรายละเอียดของงานที่ทำการสอบถามโดยอาศัยเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ระดับ 4 (ความสามารถมาก) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้อย่างดีด้วยตนเอง
- ระดับ 3 (ความสามารถปานกลาง) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้อย่างดี เมื่อได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลือพอสมควร
- ระดับ 2 (ความสามารถน้อย) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลืออย่างมาก
- ระดับ 1 (ไม่มีความสามารถ) หมายถึงไม่สามารถทำงานนั้นได้ถึงแม้ว่าจะได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลืออย่างเต็มที่

การทดสอบแบบสอบถาม

เพื่อให้แบบสอบถามถูกต้องสมบูรณ์ เมื่อร่างแบบสอบถามเสร็จได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล อำเภอภาคใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นประชากรในลักษณะเดียวกับประชากรที่จะทำการศึกษา แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการสอบถามโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลของแต่ละจังหวัดในการประชุมรายปักษ์โดยได้ชี้แจงและอธิบายในการตอบแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลโดยละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ และทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนถึงร้อยละ 90.40 แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากแต่ละจังหวัดดังแสดงในตารางที่ 1 แบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนเพราะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ใช้เป็นกลุ่มประชากรไม่ได้มาเข้าร่วมประชุมรายปักษ์ในระหว่างที่ทำการสอบถาม

สำหรับข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic means) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้ analysis of variance (f-test) เพื่อหาความแตกต่างเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในแต่ละจังหวัด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในแต่ละจังหวัดที่ตอบแบบสอบถาม

รายชื่อจังหวัด	จำนวนเกษตรกรตำบลในแต่ละจังหวัด (คน)	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน (ชุด)	ร้อยละ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	75	72	96.00
จังหวัดนครศรีธรรมราช	130	112	86.15
จังหวัดพัทลุง	60	57	95.00
จังหวัดสงขลา	82	75	91.46
จังหวัดปัตตานี	49	42	85.71
รวม	396	358	90.40

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจะแบ่งกล่าวเป็น 4 ตอนตามการวิเคราะห์จากปัญหาที่ต้องการทราบคำตอบทั้ง 4 ข้อ โดยตอนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ปัญหาข้อที่ 1 เกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ตอนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ปัญหาข้อที่ 2 เกี่ยวกับระดับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในแต่ละรายละเอียดของงานที่ทำการสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์ปัญหาข้อที่ 3 เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตอนที่ 4 เป็นผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการปฏิบัติงานแต่ละด้านของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน 5 จังหวัดภาคใต้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
อายุ เพศ ศาสนา ภูมิลำเนา สถานะทางครอบครัว สถานที่จบการศึกษา
ตำแหน่งทางราชการ สถานที่พัก

จากการศึกษาปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 64.51 อยู่ในกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-25 ปีมีอยู่ร้อยละ 21.97 ส่วนผู้ที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไปมีอยู่เพียงร้อยละ 13.52 และส่วนมากเป็นเพศชายมีเป็นเพศหญิงร้อยละ 13.24 ซึ่งทั้ง 5 จังหวัดจะมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรซึ่งเป็นเพศหญิงในอัตราส่วนประมาณเพศชายต่อเพศหญิง 10 : 1 (ตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3) ร้อยละ 98.31 นับถือศาสนาพุทธ มีเพียงร้อยละ 1.41 ที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีผู้นับถือศาสนาคริสต์ 1 คนในจังหวัดนครศรีธรรมราช (ตารางที่ 2 และตารางที่ 3) ส่วนค่านูมลำนานันมีเจ้าหน้าที่เพียง 1 คนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดในภาคใต้นอกนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดในภาคใต้ทั้งสิ้น และร้อยละ 79.22 ของเจ้าหน้าที่จบการศึกษาในจังหวัดภาคใต้ มีร้อยละ 20.24 ที่จบการศึกษาจากจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดในภาคใต้

สภาวะทางครอบครัวเป็นโสดและแต่งงานแล้วมีอยู่ร้อยละ 49.58 และ ร้อยละ 50.42 ตามลำดับ ในแต่ละจังหวัดทั้ง 5 จังหวัดอัตราส่วนความเป็นโสด และแต่งงานแล้วไม่แตกต่างกันเท่าไรเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยประมาณ 1:1 (ตารางที่ 2 และตารางที่ 3) ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการร้อยละ 67.32 มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในระดับ 3 ที่อยู่ในระดับ 4 และสูงกว่ามีเพียงร้อยละ 4.79 และมีผู้มีตำแหน่ง ในระดับ 1 2 คนในจังหวัดสงขลา นอกนั้นมีตำแหน่งหน้าที่ราชการในระดับ 2 สถานที่พักของเจ้าหน้าที่นั้นปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่พักอยู่ในเขตปฏิบัติงาน ในตำบลมีเพียงร้อยละ 27.89 นอกนั้นพักอยู่นอกตำบลที่ตนเองปฏิบัติงาน จังหวัด ที่มีเจ้าหน้าที่พักอยู่ในตำบลปฏิบัติงานมากที่สุดคือจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ 36.23 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด (ตารางที่ 2 และตารางที่ 3)

จากลักษณะพื้นฐานพอสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับ ตำบลยังอยู่ในวัยพร้อมที่จะทุ่มเทกำลังกายในการทำงานได้อย่างเต็มที่ ทุกคนมี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดภาคใต้จึงไม่มีอุปสรรคทางด้านภาษาในการติดต่อสื่อสาร ส่วน ทางด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้นเนื่องจากเจ้าหน้าที่เกือบทุกคนเป็นไทยพุทธจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับสังคมและวัฒนธรรมของเกษตรกรที่เป็นไทยมุสลิมที่นับถือศาสนา อิสลามซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในแต่ละจังหวัดด้วย สำหรับสถานที่พักนั้นมีเพียงจำนวน ประมาณ 1 ใน 4 เท่านั้นที่พักอยู่ในตำบลที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร น่าจะมีที่พักอยู่ในเขตตำบลที่ปฏิบัติงานมากกว่าเพราะจะได้ใกล้ชิดและเข้าใจถึงปัญหา ต่าง ๆ ของเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 2 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ(N=355)
<u>อายุ</u>		
20-25 ปี	78	21.97
26-30 ปี	229	64.51
สูงกว่า 30 ปี	48	13.52
รวม	355	100.00
<u>เพศ</u>		
ชาย	308	86.76
หญิง	47	13.24
รวม	355	100.00
<u>ศาสนา</u>		
พุทธ	349	98.31
อิสลาม	5	1.40
คริสต์	1	0.28
รวม	355	100.00
<u>ภูมิลำเนา</u>		
จังหวัดภาคใต้	354	99.72
จังหวัดในภาคอื่น	1	0.28
รวม	355	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ (N=355)
<u>สถานศึกษาที่จบ</u>		
จังหวัดภาคใต้	283	79.72
จังหวัดในภาคอื่น	72	20.28
รวม	355	100.00
<u>สถานะทางครอบครัว</u>		
โสด	176	49.58
แต่งงาน	179	50.42
รวม	355	100.00
<u>ตำแหน่งทางราชการ</u>		
ระดับ 4 และสูงกว่า	17	4.79
ระดับ 3	239	67.32
ระดับ 2	97	27.32
ระดับ 1	2	0.57
รวม	355	100.00
<u>สถานที่พัก</u>		
ในตำบล	99	27.89
นอกตำบล	256	72.11
รวม	355	100.00

ตารางที่ 3 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลแยกแยะแสดงตามแต่ละจังหวัด

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	จ. สงขลา		จ. นครศรีธรรมราช		จ. สุราษฎร์ธานี		จ. ปัตตานี		จ. พัทลุง	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
<u>อายุ</u>										
20-25 ปี	15	20.00	13	11.61	10	14.49	22	52.38	18	31.58
26-30 ปี	55	73.33	77	68.75	48	69.57	16	38.10	33	57.89
สูงกว่า 30 ปี	5	6.67	22	19.64	11	15.94	4	9.52	6	10.53
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00
<u>เพศ</u>										
ชาย	66	88	96	85.71	61	88.41	38	90.48	47	82.46
หญิง	9	12	16	14.29	8	11.59	4	9.52	10	17.54
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00
<u>ศาสนา</u>										
พุทธ	73	97.33	110	98.22	69	100.00	42	100.00	55	96.49
อิสลาม	2	2.67	1	0.89	-	-	-	-	2	3.51
คริสต์	-	-	1	0.89	-	-	-	-	-	-
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช		จ.สุราษฎร์ธานี		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
<u>ภูมิลำเนา</u>										
จังหวัดภาคใต้	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	56	98.25
จังหวัดในภาคอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.75
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00
<u>สถานที่ศึกษาที่จบ</u>										
จังหวัดภาคใต้	56	74.67	93	83.03	52	75.36	36	85.71	46	80.70
จังหวัดในภาคอื่น	19	25.33	19	16.97	17	24.64	6	14.29	11	19.30
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00
<u>สภาวะทางครอบครัว</u>										
โสด	43	57.33	48	42.86	39	56.52	18	42.86	28	49.12
แต่งงาน	32	42.67	64	57.14	30	43.48	24	57.14	29	50.88
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00
<u>ตำแหน่งทางราชการ</u>										
ระดับ 4 และสูงกว่า	1	1.33	4	3.57	8	11.59	-	-	4	7.02
ระดับ 3	53	69.33	78	69.64	48	69.57	23	54.76	37	64.91
ระดับ 2	19	26.67	30	26.79	13	18.84	19	45.24	16	28.07
ระดับ 1	2	2.67	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช		จ.สุราษฎร์ธานี *		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
<u>สถานที่พัก</u>										
ในตำบล	13	17.33	35	31.25	25	36.23	11	26.19	15	26.32
นอกตำบล	62	82.67	77	68.75	44	63.77	31	73.81	42	73.68
รวม	75	100.00	112	100.00	69	100.00	42	100.00	57	100.00

*จ.สุราษฎร์ธานี ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 72 ชุด แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 3 ชุดไม่สามารถรวมเข้าในการวิเคราะห์ได้

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ในแต่ละรายละเอียดของงานที่ทำการสอบถาม

ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาพิจารณาถึงระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยอาศัยเกณฑ์ดังนี้ งานหรือความรู้ใดที่ได้รับค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปถือว่างานนั้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมระดับต่ำลง มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี ในทางตรงกันข้าม งานหรือความรู้ที่มีค่าเฉลี่ย 3.00 และต่ำกว่า ถือว่างานนั้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมระดับต่ำลงมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนั้นยังไม่เพียงพอ

ดังนั้นเมื่อเอาจำนวนข้อในรายละเอียดของงานเป็นหลักในการพิจารณาพบว่าจากความรู้ความสามารถต่าง ๆ 82 ข้อที่ทำการสอบถาม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ $(\bar{x} > 3.00)$ เพียง 40 ข้อหรือคิดเป็นร้อยละ 48.78 ในขณะที่อีก 42 ข้อ หรือร้อยละ 51.22 ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่เพียงพอ $(\bar{x} < 3.00)$ (ตารางที่ 4) นั่นคือประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนรายละเอียดในการปฏิบัติงานหรือความรู้ความสามารถที่ทำการสอบถามทั้งหมด 82 ข้อ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ แต่อีกประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนรายละเอียดยังอยู่ในเกณฑ์ที่ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ จึงน่าจะถือว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน 5 จังหวัดภาคใต้มีระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ปานกลางควรจะมีการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในแต่ละรายละเอียดของความรู้ความสามารถที่เจ้าหน้าที่ประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองในระดับที่ยังไม่เพียงพอ

รายละเอียดของค่าเฉลี่ยของแต่ละงานหรือแต่ละความรู้ความสามารถ แสดงไว้ในตารางภาคผนวก ข.

ตารางที่ 4 จำนวนรายละเอียดหรือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับ
ความสามารถต่าง ๆ

ความรู้ความสามารถ	จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ (N=355)
ความรู้ความสามารถมาก	40	48.78
ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ	42	51.22
รวม	82	100.00

และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนรายละเอียดหรือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับความสามารถต่าง ๆ แยกแยะตามแต่ละจังหวัด (ตารางที่ 5) จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมใน จ. พัทลุง ประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในเกณฑ์สูงสุด คือมีถึง 53 ข้อ หรือร้อยละ 64.63 รองมาคือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมใน จ. สุราษฎร์ธานีซึ่งประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในเกณฑ์ 51 ข้อ หรือร้อยละ 62.20 ส่วนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมใน จ. นครศรีธรรมราชประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในเกณฑ์เพียง 37 ข้อ หรือร้อยละ 45.12 อีก 45 ข้อหรือร้อยละ 54.88 ยังมีระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ ซึ่งใกล้เคียงกับ จ. บึงคานี และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมใน จ. สงขลาประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในเกณฑ์ 45 ข้อหรือร้อยละ 54.88 และร้อยละ 45.12 หรือจำนวน 37 ข้อ อยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ

รายละเอียดค่าเฉลี่ยของแต่ละงานหรือแต่ละความรู้ความสามารถแยกแยะตามแต่ละจังหวัด แสดงไว้ในตารางภาคผนวก ก.

ตารางที่ 5 จำนวนรายละเอียดหรือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับความสามารถต่าง ๆ
แยกแสดงตามแต่ละจังหวัด

ความรู้ความสามารถ	จ. สงขลา		จ. นครศรีธรรมราช		จ. สุราษฎร์ธานี		จ. ปัตตานี		จ. พัทลุง	
	จำนวน ขอ	ร้อยละ (N=75)	จำนวน ขอ	ร้อยละ (N=112)	จำนวน ขอ	ร้อยละ (N=69)	จำนวน ขอ	ร้อยละ (N=42)	จำนวน ขอ	ร้อยละ (N=57)
ความรู้ความสามารถมาก	45	54.88	37	45.12	51	62.20	38	46.34	53	64.63
ความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ	37	45.12	45	54.88	31	37.80	44	53.66	29	35.37
รวม	82	100.00	82	100.00	82	100.00	82	100.00	82	100.00

เมื่อพิจารณาเฉพาะแต่ละด้านของการปฏิบัติงานพบว่า ค่ามนุษย์สัมพันธ์
 ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 ประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนอยู่ในเกณฑ์ คือมีค่าเฉลี่ย 3.35 3.15
 3.09 ตามลำดับ ส่วนด้านที่เหลือคือด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้ ด้าน
 การปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ และด้านการจัดการและบริการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริม
 การเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ คือมีค่าเฉลี่ย
 2.99 2.96 2.93 และ 2.77 ตามลำดับ (ตารางที่ 6) ที่เป็นเช่นนี้อาจ
 เป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลใน 5 จังหวัดภาคใต้ทั้งหมด
 เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ (ตารางที่ 2) ดังนั้นจึงทำให้เข้าใจชีวิตความเป็น
 อยู่ของเกษตรกรได้ดี รวมทั้งภาษาที่ใช้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการถ่ายทอดความรู้ จึง
 ทำให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้ประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนในด้านมนุษย์สัมพันธ์
 ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ในเกณฑ์ ส่วนทาง
 ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ ด้าน
 การจัดการและบริการนั้น ต้องอาศัยความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติมาประยุกต์
 ใช้ให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานประกอบและ
 ส่วนมากเจ้าหน้าที่ไม่มีที่ฝึกในตำบลปฏิบัติงาน (ตารางที่ 2) อาจทำให้ขาดประสบการณ์
 หรือการเข้าร่วมรู้เห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกรได้ไม่มากเท่าที่ควร จึงทำ
 ให้เกณฑ์การประเมินระดับความรู้ความสามารถทางด้านเหล่านี้ยังไม่เพียงพอ

และเมื่อแยกแยะค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
 ในแต่ละด้าน ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั้ง 5 จังหวัด ปรากฏผลไม่แตกต่างกันเลยในแต่ละ
 จังหวัดในการจัดอันดับ รวมทั้งค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านในแต่ละจังหวัดนั้นก็มีความ
 แตกต่างกันน้อยมาก (ตารางที่ 7) จึงทำให้สามารถสรุปได้ตามที่ได้อธิบายมาแล้ว
 ตามตารางที่ 6 เป็นที่น่าสังเกตว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในทุกจังหวัดประเมินระดับ
 ความรู้ความสามารถในด้านการจัดการและบริการอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ($\bar{X}$ อยู่ระหว่าง
 2.90-2.65) เป็นการแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังขาดความรู้
 ความสามารถในด้านนี้ ซึ่งควรจะมีการสอดแทรกความรู้ทางด้านนี้ในการอบรมต่าง ๆ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละด้านของ
งานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (N=355)	อันดับ
การวางแผนในการถ่ายทอดความรู้	2.99	4
การถ่ายทอดความรู้	3.15	2
การปฏิบัติงาน	2.96	5
ด้านวิชาการ	2.93	6
การจัดการและบริการ	2.77	7
ความมนุษยสัมพันธ์	3.35	1
การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	3.09	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.03	

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในแต่ละด้านของงาน ของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตร แยกแสดงตามแต่ละจังหวัด

ความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน	จ. สงขลา		จ. นครศรีธรรมราช		จ. สุราษฎร์ธานี		จ. ปัตตานี		จ. พัทลุง	
	ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) N=75	อันดับ	ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) N=112	อันดับ	ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) N=69	อันดับ	ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) N=42	อันดับ	ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) N=57	อันดับ
การวางแผนในการถ่ายทอดความรู้	3.00	4	2.95	4	3.01	4	2.97	4	3.06	4
การถ่ายทอดความรู้	3.20	2	3.11	2	3.22	2	3.07	2	3.12	3
การปฏิบัติงาน	2.93	5	2.93	5	2.99	5	2.89	6	3.07	5
ด้านวิชาการ	2.89	6	2.88	6	2.99	5	2.91	5	3.02	6
การจัดการและบริการ	2.75	7	2.65	7	2.87	7	2.70	7	2.90	7
ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.33	1	3.27	1	3.41	1	3.35	1	3.41	1
การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	3.06	3	3.03	3	3.12	3	3.06	3	3.18	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02		2.97		3.08		2.99		3.11	

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

การศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาถึงระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กล่าวคือถ้าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ ($\bar{X} > 3.00$) น่าถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในรายละเอียดของงานนั้นเพียงพอ ในทางตรงกันข้ามถ้าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X} \leq 3.00$) ก็อาจถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้นมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของระดับความรู้ความสามารถทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.03 งานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืองานในข้อ 75 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 งานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 68 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 ค่าเฉลี่ยส่วนมากอยู่ในระหว่าง 2.60-3.10 (ตารางภาคผนวก ข.) และมีเพียงร้อยละ 48.78 ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ ในขณะที่ร้อยละ 51.22 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ (ตารางที่ 4) ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาระดับความรู้ความสามารถในแต่ละด้านของงานพบว่ามีเพียง 3 ใน 7 ด้านเท่านั้นที่เจ้าหน้าที่ประเมินตนเองอยู่ในเกณฑ์ ($\bar{X} > 3.00$) ส่วนอีก 4 ใน 7 ด้านนั้นเจ้าหน้าที่ประเมินตนเองอยู่ในเกณฑ์ที่ยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ ด้านที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำที่สุดคือด้านการจัดการและบริการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 จึงอาจสรุปได้ว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ยังอยู่ในเกณฑ์ปานกลางไม่ถึงที่จะเพียงพอ และเป็นที่น่าสังเกตว่าในแต่ละด้านที่ทำการสอบถามมีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำสุดค่อนข้างมาก กล่าวคือด้านที่ 1 (การวางแผนในการถ่ายทอดความรู้) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.21 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.76 ด้านที่ 2 (การถ่ายทอด

ความรู้) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.33 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.88 คำนที่ 3 (การปฏิบัติงาน) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.32 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.65 คำนที่ 4 (ค่านวิชาการ) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.23 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.64 คำนที่ 5 (ค่านการจ้คการและบริกา) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.13 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.33 คำนที่ 6 (มนุษย์สัมพันธ์) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.58 ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.99 และค่านสุดท้ายคือคำนที่ 7 (การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง) ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.33 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 2.65 (ตารางในภาคผนวก ข)

จะเห็นว่ารายละเอียดคในทุคค่านมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถที่ยังไม่เพียงพอจึงควรมีการศึกษาถึงรายละเอียดของงานนั้นว่ามีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของนักส่งเสริมการเกษตรหรือไม่ ถ้าจำเป็นต่อการปฏิบัติงานควรรจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในเฉพาะงานนั้น ๆ หรือในการประชุมรายปักษ์ควรรจัดให้มีการเสริมประสบการณ์ในงานนั้น หรือให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเหล่านั้นมีโอกาศศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเต็มที่ในรายละเอียดของงานที่ยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ

และเมื่อดูตามแต่ละรายละเอียดของงานในทุคข้อตามแต่ละจังหวัด (ตารางในภาคผนวก ค.) ค่าเฉลี่ยของรายละเอียดคในแต่ละข้อในแต่ละจังหวัดไม่แตกต่างกันมากนัก มีเพียงข้อ 29 และข้อ 50 ที่มีความแตกต่างในแต่ละจังหวัดค่อนข้างสูง ข้อ 29 คือความสามารถในการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จ.สงขลา ประเมินค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ส่วนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน จ.พัทลุงให้ค่าเฉลี่ยถึง 3.03 ซึ่งการก่อตั้งกลุ่มอาจมีปัจจัยทางสังคมอย่างอื่น ๆ เป็นตัวกำหนด จึงทำให้การประเมินค่าเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 จังหวัดมีค่าแตกต่างกันไป และข้อ 50 ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาค่านการทำนาปรัง ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จ.ปัตตานี และ จ.สุราษฎร์ธานีประเมินค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และ 3.14 ตามลำดับ ซึ่งในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ใน จ.สงขลา และ จ.นครศรีธรรมราช ประเมินค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และ 2.69 ตามลำดับ ซึ่งน่าจะศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เจ้าหน้าที่ประเมินระดับความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไปด้วย

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างในการปฏิบัติงานแต่ละด้านของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรใน 5 จังหวัดภาคใต้

ศึกษาโดยใช้ analysis of variance (F-test) และพิจารณาความแตกต่างทางนัยสำคัญทางสถิติ (significant) ในแต่ละกลุ่มจังหวัด

จากการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบในด้านใด ปรากฏว่าระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้ง 5 จังหวัดไม่มีความแตกต่างกันเลย คือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 8)

และเมื่อเทียบค่าเฉลี่ยในทุกด้านโดยวิธีของ Duncan's แล้ว พบว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้ง 5 จังหวัดประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันเลย (ตารางที่ 9) แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ว่าจะปฏิบัติงานในจังหวัดใดก็ตามได้ประเมินระดับความรู้ความสามารถของตนเองไม่แตกต่างกันเลย ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรระดับตำบล จึงควรที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในรายละเอียดของงานที่เจ้าหน้าที่ประเมินระดับความรู้ความสามารถยังไม่เพียงพอ และอาจจะนำไปใช้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรระดับตำบลในจังหวัดอื่น ๆ นอกเหนือจากจังหวัดที่ได้ทำการศึกษาอีกด้วย

ตารางที่ 8 ผลสรุปค่า M.S. และ F ของระดับความรู้ความสามารถในแต่ละด้านของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลใน 5 จังหวัดภาคใต้

รายละเอียดความคิดเห็น	M.S.		F
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม	
ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้	0.01665	0.02973	0.5598 ^{ns}
ด้านการถ่ายทอดความรู้	0.03087	0.06876	0.8372 ^{ns}
ด้านการปฏิบัติงาน	0.08177	0.5072	0.1580 ^{ns}
ด้านวิชาการ	0.07800	0.03764	0.2072 ^{ns}
ด้านการจัดการและบริการ	0.01015	0.05941	0.1708 ^{ns}
ด้านมนุษยสัมพันธ์	0.03247	0.03160	0.1027 ^{ns}
ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	0.0336	0.0456	0.7356 ^{ns}

หมายเหตุ : ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (non-significant)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ระดับตำบล แยกแสดงตามแต่ละจังหวัด

รายละเอียดความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย				
	จ.สงขลา (N=75)	จ.นครศรีธรรมราช (N = 112)	จ.สุราษฎร์ธานี (N = 69)	จ.ปัตตานี (N=42)	จ.พัทลุง (N=57)
ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้	3.00 ^a	2.95 ^a	3.00 ^a	2.96 ^a	3.05 ^a
ด้านการถ่ายทอดความรู้	3.20 ^a	3.12 ^a	3.22 ^a	3.08 ^a	3.11 ^a
ด้านการปฏิบัติงาน	2.92 ^a	2.92 ^a	2.99 ^a	2.88 ^a	3.06 ^a
ด้านวิชาการ	2.89 ^a	2.88 ^a	2.99 ^a	2.91 ^a	3.02 ^a
ด้านการจัดการและบริการ	2.75 ^a	2.65 ^a	2.87 ^a	2.70 ^a	2.90 ^a
ความเหมาะสมพื้นที่	3.33 ^a	3.27 ^a	3.41 ^a	3.35 ^a	3.41 ^a
ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	3.06 ^a	3.03 ^a	3.12 ^a	3.06 ^a	3.18 ^a
เฉลี่ย	3.02 ^a	2.97 ^a	3.08 ^a	2.99 ^a	3.11 ^a

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรกำกับเหมือนกันแสดงว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

โดยวิธี Duncan's New Multiple Range Test

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะสรุปผลการวิจัย

จากผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลใน 5 จังหวัดภาคใต้ส่วนมากเป็นเพศชายมีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาและจบการศึกษาในจังหวัดภาคใต้ สภาวะทางครอบครัวที่เป็นโสดและแต่งงานแล้วมีอัตราส่วน 1 : 1 ตำแหน่งทางราชการส่วนมากอยู่ในระดับ 3 ส่วนสถานที่พักนั้นส่วนใหญ่ไม่ได้พักอยู่ในเขตตำบลที่ปฏิบัติงาน
2. ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนรายละเอียดในการปฏิบัติงานที่ทำการสอบถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี ในขณะที่อีกประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนรายละเอียดในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่เพียงพอ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของการปฏิบัติงานนั้นพบว่าด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการ และด้านการจัดการและบริการเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอ
3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในแต่ละจังหวัดใน 5 จังหวัดภาคใต้ ไม่มีความแตกต่างกันเลยในการประเมินระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ทั้งในค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านและในค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยหรือจะเสนอแนะได้ดังนี้

1. ควรจะมีการวิจัยระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและตามความคิดเห็นจากเกษตรกรผู้นำ เพื่อจะได้ช่วยในการตัดสินใจ เพราะถ้ามีผลการวิจัยจากหลาย ๆ ฝ่ายประกอบกันแล้วสามารถจะนำสรุปผลการวิจัยเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรระดับตำบลได้ตรงตามความต้องการมากที่สุด
2. ควรจะมีการวิจัยถึงระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ ระดับจังหวัด นักวิชาการประจำจังหวัด เปรียบเทียบกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล
3. ควรมีการวิจัยต่อถึงรายละเอียดของงานในแต่ละข้อที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประเมินระดับความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอว่ามีความจำเป็นหรือสำคัญต่ออาชีพนักส่งเสริมมากน้อยเพียงใด ถ้ามีความจำเป็นก็ควรมีการอบรมเพิ่มเติมหรือบรรจุและเน้นวิชาการ เหล่านั้นไว้ในหลักสูตรในการผลิตนักส่งเสริมต่อไป

บรรณานุกรม

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมส่งเสริมการเกษตร. 2523. สรุปโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยระยะที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฝ่ายเอกสารคำแนะนำ.
2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมส่งเสริมการเกษตร. 2525. สรุปโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทยระยะที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฝ่ายเอกสารคำแนะนำ.
3. กิ่งสคาร เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2527. การศึกษาระบบสื่อสารการเกษตรแบบผสมผสานสนับสนุนการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย. รายงานการวิจัย.
4. กัมพล ศรีสหเกียรติ และเรวดี กาวีตะ. 2524. ข้อคิดบางประการในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร. โลกเกษตร. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1.
5. จรัส จันทลักขณา. 2519. สถิติวิธีวิเคราะห์และการวางแผนวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
6. พิณรัฐ ศศิฉลิณ. 2526. ปัญหาในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทย. (เอกสารอค์สำเนา)
7. ยุทธิ สารีกะภูติ. 2523. เอกสารประกอบการบรรยายในการสัมมนาถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอค์สำเนา)
8. ราไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย และวราภา คุณาพร. 2526. ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลในจังหวัดภาคเหนือ ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรของประเทศไทย. รายงานวิจัย.
9. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ศูนย์ประสานงานพัฒนาชนบทแห่งชาติ. 2525. การบริหารงานตามระบบการพัฒนาชนบทแนวใหม่. กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง "การศึกษาระดับระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ใน 5 จังหวัดภาคใต้"

ตอนที่ 1

การศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไป

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่กำหนดให้

1. ขณะนี้ท่านมีอายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20-25 ปี
☐ 26-30 ปี	☐ สูงกว่า 30 ปี
2. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
3. นับถือศาสนา

☐ พุทธ	☐ อิสลาม	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
-------------------------------	---------------------------------	---
4. ภูมิลำเนาเดิม

☐ ในจังหวัดภาคใต้	☐ จังหวัดในภาคอื่น ๆ
--	---
5. สภาวะทางครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร

☐ โสด	☐ แต่งงานแล้ว
------------------------------	--------------------------------------
6. สถานศึกษาที่ท่านจบก่อนเข้าทำงาน

☐ อยู่ในจังหวัดภาคใต้	☐ อยู่ในจังหวัดภาคอื่น ๆ
--	---
7. ตำแหน่งทางราชการของท่านในปัจจุบัน

☐ ระดับ 2	☐ ระดับ 3
☐ ระดับ 4 และสูงกว่า	
8. สถานที่พัก

☐ อยู่ในตำบลปฏิบัติงาน	☐ ไม่อยู่ในตำบลปฏิบัติงาน
---	--

ข้อ 2

รายละเอียดต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

คำแนะนำ ในขณะที่ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ท่านมีความสามารถระดับใด โปรดประมาณระดับความสามารถของท่าน โดยใช้ระดับความสามารถข้างล่างนี้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา แล้วทำเครื่องหมายล้อมรอบเลขของระดับนั้น ๆ ตามความสามารถของท่านเพียงระดับเดียว

- ระดับ 4 (ความสามารถมาก) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้อย่างดี
ด้วยตนเอง
- ระดับ 3 (ความสามารถปานกลาง) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้
อย่างดี เมื่อได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลือพอสมควร
- ระดับ 2 (ความสามารถน้อย) หมายถึงสามารถทำงานนั้นได้ก็ต้อง
ได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลืออย่างมาก
- ระดับ 1 (ไม่มีความสามารถ) หมายถึงไม่สามารถทำงานนั้นได้ถึงแม้
ว่าจะได้รับคำแนะนำหรือการช่วยเหลืออย่างเต็มที่

1. ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้

9. ความสามารถในการพิจารณาถึงเป้าหมาย และความต้องการของเกษตรกร	4	3	2	1
10. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์ ของความรู้ที่จะถ่ายทอด	4	3	2	1
11. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมของเกษตรกร	4	3	2	1
12. ความสามารถในการเลือกและเรียงลำดับ เนื้อหาของความรู้ที่จะทำการถ่ายทอด	4	3	2	1
13. ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับงาน	4	3	2	1

14. ความสามารถในการจัดเตรียมและการใช้ โสตทัศนูปกรณ์	4	3	2	1
15. ความสามารถในการเลือกวิธีการถ่ายทอด ความรู้	4	3	2	1
16. ความสามารถในการเตรียมและจัดทำเอกสาร ทางวิชาการต่าง ๆ	4	3	2	1
17. ความสามารถในการเลือกหากิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ	4	3	2	1
18. ความสามารถในการสำรวจทรัพยากรและปัจจัย การผลิตในหมู่บ้าน	4	3	2	1
2. <u>ด้านการถ่ายทอดความรู้</u>				
19. ความสามารถในการทำความเข้าใจเกษตรกรใน ระยะแรก ๆ	4	3	2	1
20. ความสามารถในการศึกษาถึงพื้นฐานประสบการณ์ ของเกษตรกร	4	3	2	1
21. ความสามารถในการศึกษาถึงความเป็นอยู่ ชนบทรวมนิยมและประเพณีในหมู่บ้าน	4	3	2	1
22. ความสามารถในการศึกษา และเข้าใจถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล	4	3	2	1
23. ความสามารถในการสร้างให้เกษตรกรยอมรับ ในตัวท่าน	4	3	2	1
24. ความสามารถในการสร้างลักษณะการเป็นผู้นำ	4	3	2	1
25. ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้นำ ต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	4	3	2	1
26. ความสามารถในการเลือกเฟ้นและตีความหมาย ข่าวสาร	4	3	2	1

27. ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมิน ผลในการถ่ายทอดความรู้	4	3	2	1
---	---	---	---	---

3. งานการปฏิบัติงาน

28. ความสามารถในการเลือกเกษตรกรผู้นำ	4	3	2	1
--------------------------------------	---	---	---	---

29. ความสามารถในการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร	4	3	2	1
--	---	---	---	---

30. ความสามารถในการแบ่งกลุ่มเกษตรกรตาม	4	3	2	1
--	---	---	---	---

ความสามารถและความชำนาญ

31. ความสามารถในการให้ความรู้แก่เกษตรกร	4	3	2	1
---	---	---	---	---

ผู้นำที่จูงใจคนได้

32. ความสามารถในการพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกร	4	3	2	1
---	---	---	---	---

เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริง

33. ความสามารถในการจัดอบรมวิชาการต่าง ๆ	4	3	2	1
---	---	---	---	---

ให้แก่เกษตรกร

34. ความสามารถในการจัดประชุมกลุ่มเกษตรกร	4	3	2	1
--	---	---	---	---

35. ความสามารถในการจัดทำแปลงทดสอบพืช	4	3	2	1
--------------------------------------	---	---	---	---

36. ความสามารถในการจัดทำแปลงสาธิต	4	3	2	1
-----------------------------------	---	---	---	---

(Field day)

37. ความสามารถในการจัดงานประกวดพืชผล	4	3	2	1
--------------------------------------	---	---	---	---

38. ความสามารถในการจัดงานวันสาธิต	4	3	2	1
-----------------------------------	---	---	---	---

39. ความสามารถในการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่	4	3	2	1
---	---	---	---	---

40. ความสามารถในการจัดนิทรรศการ	4	3	2	1
---------------------------------	---	---	---	---

41. ความสามารถในการขอความร่วมมือจาก	4	3	2	1
-------------------------------------	---	---	---	---

หน่วยงานต่าง ๆ

42. ความสามารถในการติดตามและประเมินผล	4	3	2	1
---------------------------------------	---	---	---	---

การยอมรับของเกษตรกร

43. ความสามารถในการติดตามและประเมินผล
ความสำเร็จของเกษตรกร 4 3 2 1

4. ความรู้วิชาการ

44. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหา
ด้านดิน 4 3 2 1

45. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหา
ด้านโรคพืช 4 3 2 1

46. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหา
ด้านแมลงศัตรูพืช 4 3 2 1

47. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาค้าน
สวนผลไม้ 4 3 2 1

48. ความสามารถในการแนะนำแก้ปัญหาค้าน
พืชผักสวนครัว 4 3 2 1

49. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาค้าน
การทำนาปี 4 3 2 1

50. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาค้าน
การทำนาปรัง 4 3 2 1

51. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาค้าน
สวนยาง 4 3 2 1

52. ความสามารถในการแนะนำการปลูกพืช
หลังฤดูทำนา 4 3 2 1

53. ความสามารถในการแนะนำการปลูกพืชตระกูล
ถั่วต่าง ๆ เช่น ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วฝักยาว 4 3 2 1

54. ความสามารถในการแนะนำค้ำพืชไร่ 4 3 2 1

55. ความสามารถในการแนะนำค้ำการเลี้ยงสุกร 4 3 2 1

56. ความสามารถในการแนะนำค่านการเลี้ยงเป็ด	4	3	2	1
57. ความสามารถในการแนะนำค่านการเลี้ยงไก่	4	3	2	1
58. ความสามารถในการแนะนำค่านการประมง	4	3	2	1
59. ความสามารถในการแนะนำค่านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น	4	3	2	1
60. ความสามารถในการแนะนำการใช้เครื่อง ทุนแรงต่าง ๆ เช่น รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ รถไถเดินตาม	4	3	2	1
61. ความสามารถในการแนะนำการใช้และเก็บ รักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องมือนส่วนรวม	4	3	2	1
62. ความสามารถในการแนะนำความรู้เกษตรกร นอกเหนือวิชาการเกษตร	4	3	2	1

5. ค่านการจั้กการและบริกา

63. ความสามารถในการเขียนโครงการพัฒนา หมู่บ้าน	4	3	2	1
64. ความสามารถในการวางแผนและตั้งงบประมาณ สำหรับโครงการต่าง ๆ ในแต่ละปี	4	3	2	1
65. ความสามารถในการประมาณจำนวนวัสดุ อุปกรณ์ที่ตองการใช้	4	3	2	1
66. ความสามารถในการจัดหาแหล่งซื้อวัสดุต่าง ๆ เช่น เมล็ดพันธ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช	4	3	2	1
67. ความสามารถในการติดตามและทราบปริมาณ ความตองการของตลาดในพื้นที่ผลแต่ละชนิด	4	3	2	1
68. ความสามารถในการจัดหาเครื่องทุนแรงมา บริการหรือให้เช่าในราคาถูก	4	3	2	1

69. ความสามารถในการแนะนำแหล่งเงินทุนให้แก่เกษตรกรที่อยู่ในอัตราดอกเบี้ยถูก เช่น ธกส. ธนาคารพาณิชย์	4	3	2	1
70. ความสามารถในการตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกษตรกรร่วมกันปฏิบัติ	4	3	2	1
71. ความสามารถในการจัดสร้างแหล่งข่าวสารในหมู่บ้าน เช่น ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ศาลาเกษตร	4	3	2	1

6. ความสัมพันธ์

72. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้บังคับบัญชา	4	3	2	1
73. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน	4	3	2	1
74. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกำนันผู้ใหญ่บ้าน	4	3	2	1
75. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเกษตรกร	4	3	2	1
76. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับพิธีการต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	4	3	2	1
77. ความสามารถในการขอความร่วมมือจากผู้นำในหมู่บ้าน	4	3	2	1
78. ความสามารถในการให้ความร่วมมือกับเกษตรกรและหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น สภาตำบล	4	3	2	1
79. ความสามารถในการให้ความร่วมมือกับโครงการอื่น ๆ ในจังหวัด	4	3	2	1
80. ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกร	4	3	2	1

81. ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือ
เป็นที่ปรึกษาของเกษตรกร 4 3 2 1

7. ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

82. ความสามารถในการปรับปรุงวิธีการ
ปฏิบัติงาน 4 3 2 1

83. ความสามารถในการเสนอปัญหาและ
ความคิดเห็นในการประชุมรายปักษ์ 4 3 2 1

84. ความสามารถในการศึกษาและฝึกฝนตนเอง
ให้มีความชำนาญเป็นพิเศษในด้านใดด้านหนึ่ง 4 3 2 1

85. ความสามารถในการชวนช่วยปรับบุคลิกของ
ตนเอง 4 3 2 1

86. ความสามารถในการปรับตัวเองให้ทันกับ
ข่าวสารและเทคนิควิชาการต่าง ๆ 4 3 2 1

87. ความสามารถในการเขียนบทความเผยแพร่
ความรู้ 4 3 2 1

88. ความสามารถในการยอมรับการต่อต้านใน
ทางลบ 4 3 2 1

89. ความสามารถในการอดทนต่อความยาก
ลำบาก และความคับแค้นใจ 4 3 2 1

90. ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ 4 3 2 1

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข

สรุปค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในแต่ละรายละเอียด
ของการปฏิบัติงาน

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N = 335	S.D.	มีความ สามารถมาก
1. <u>ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้</u>			
9. ความสามารถในการพิจารณาถึงเป้าหมายและความต้องการของเกษตรกร	3.21	.5645	X
10. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์ของความรู้ที่จะถ่ายทอด	3.06	.5163	X
11. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเกษตรกร	2.87	.6047	
12. ความสามารถในการเลือกและเรียงลำดับเนื้อหาของความรู้ที่จะทำการถ่ายทอด	3.17	.5802	X
13. ความสามารถในการเลือกใช้สื่อทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมกับงาน	2.95	.6576	
14. ความสามารถในการจัดเตรียมและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์	2.84	.6080	
15. ความสามารถในการเลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้	3.17	.5913	X
16. ความสามารถในการเตรียมและจัดทำเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ	2.76	.7275	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
17. ความสามารถในการเลือกหากิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ	2.94	.6632	
18. ความสามารถในการสำรวจทรัพยากรและปัจจัยการผลิตในหมู่บ้าน	3.01	.6758	X
2. <u>ด้านการถ่ายทอดความรู้</u>			
19. ความสามารถในการทำความเข้าใจเกษตรกรในระยะแรก ๆ	3.30	.6827	X
20. ความสามารถในการศึกษาถึงพื้นฐานประสบการณ์ของเกษตรกร	3.18	.6542	X
21. ความสามารถในการศึกษาถึงความขึ้นอยู่กับชนบทนิยมและประเพณีในหมู่บ้าน	3.42	.6469	X
22. ความสามารถในการศึกษา และเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.11	.6959	X
23. ความสามารถในการสร้างให้เกษตรกรยอมรับในตัวท่าน	3.10	.6212	X
24. ความสามารถในการสร้างลักษณะการเป็นผู้นำ	3.09	.6692	X
25. ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้นำต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	3.33	.6681	X

รายละเอียดกิจกรรมปฏิบัติงาน	X̄ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
26. ความสามารถในการเลือกเฟ้นและตีความหมายข่าวสาร	2.94	.5559	
27. ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินผลในการถ่ายทอดความรู้	2.88	.5901	
3. <u>กานการปฏิบัติงาน</u>			
28. ความสามารถในการเลือกเกษตรกรผู้นำ	3.32	.6165	X
29. ความสามารถในการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร	2.82	.7236	
30. ความสามารถในการแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามความสามารถและความชำนาญ	2.79	.7201	
31. ความสามารถในการให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้นำที่จุก้นักพบ	3.14	.6608	X
32. ความสามารถในการพบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกรเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริง	3.28	.6932	X
33. ความสามารถในการจัดอบรมวิชาการต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร	2.95	.6955	
34. ความสามารถในการจัดประชุมกลุ่มเกษตรกร	2.96	.6945	
35. ความสามารถในการจัดทำแปลงทดสอบพืช	2.99	.7250	
36. ความสามารถในการจัดทำแปลงสาธิต (Field day)	3.28	.6378	X

รายละเอียดในการทำงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
37. ความสามารถในการจัดงานประกวด พืชผล	2.76	.6679	
38. ความสามารถในการจัดงานวันอาทิตย์	2.72	.7646	
39. ความสามารถในการจัดทัศนศึกษานอก สถานที่	2.72	.7392	
40. ความสามารถในการจัดนิทรรศการ	2.65	.6518	
41. ความสามารถในการขอความร่วมมือ จากหน่วยงานต่าง ๆ	2.99	.6506	
42. ความสามารถในการติดตามและประ ประเมินผลการยอมรับของเกษตรกร	3.03	.5293	X
43. ความสามารถในการติดตามและ ประเมินผลความสำเร็จของเกษตรกร	3.00	.5650	
4. <u>ความรู้วิชาการ</u>			
44. ความสามารถในการแนะนำและแก้ ปัญหาค่าดิน	2.70	.6325	
45. ความสามารถในการแนะนำและแก้ ปัญหาค่าโรคพืช	2.90	.5629	
46. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาค่าแมลงศัตรูพืช	3.01	.5564	X
47. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาค่าสวนผลไม้	2.90	.6009	

รายละเอียดในการทำงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
48. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาบ้านพืชผักสวนครัว	3.15	.5694	X
49. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาบ้านการทำนาปี	3.27	.5836	X
50. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาบ้านการทำนาปรัง	2.94	.7390	
51. ความสามารถในการแนะนำและ แก้ปัญหาบ้านสวนยาง	2.89	.6985	
52. ความสามารถในการแนะนำการปลูก พืชหลังฤดูทำนา	3.07	.6146	X
53. ความสามารถในการแนะนำการปลูก พืชตระกูลถั่วต่าง ๆ เช่น ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วฝักยาว	3.23	.5936	X
54. ความสามารถในการแนะนำบ้านพืชไร่	2.92	.6102	
55. ความสามารถในการแนะนำบ้านการ เลี้ยงสุกร	2.86	.6741	
56. ความสามารถในการแนะนำบ้านการ เลี้ยงเป็ด	2.81	.6699	
57. ความสามารถในการแนะนำบ้านการ เลี้ยงไก่	2.90	.6345	
58. ความสามารถในการแนะนำบ้านการ ประมง	2.64	.6438	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
59. ความสามารถในการแนะนำด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น	2.76	.6846	
60. ความสามารถในการแนะนำการใช้เครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เช่น รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ ไถเดินตาม	2.78	.7152	
61. ความสามารถในการแนะนำการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องมือส่วนรวม	3.08	.6633	X
62. ความสามารถในการแนะนำความรู้แก่เกษตรกรนอกเหนือวิชาการเกษตร	3.04	.6222	X
5. <u>ด้านการจัดการและบริการ</u>			
63. ความสามารถในการเขียนโครงการพัฒนาหมู่บ้าน	2.81	.6890	
64. ความสามารถในการวางแผนและตั้งงบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ ในแต่ละปี	2.65	.6724	
65. ความสามารถในการประมาณจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้	2.75	.6629	
66. ความสามารถในการจัดหาแหล่งซื้อวัสดุต่าง ๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช	3.13	.6839	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
67. ความสามารถในการติดตามและทราบปริมาณความต้องการของตลาดในพื้นที่แต่ละระดับ	2.60	.6567	
68. ความสามารถในการจัดหาเครื่องทุนแรงมาบริการหรือให้เช่าในราคาถูก	2.33	.6938	
69. ความสามารถในการแนะนำแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรกู้ในอัตราดอกเบี้ยถูก เช่น ธกส. ธนาคารพาณิชย์	2.97	.7479	
70. ความสามารถในการตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เกษตรกรร่วมกันปฏิบัติ	2.88	.7064	
71. ความสามารถในการจัดสร้างแหล่งข่าวสารในหมู่บ้าน เช่น ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ศาลาเกษตร	2.87	.7025	
6. <u>ค่านิยมสัมพันธ</u>			
72. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้บังคับบัญชา	3.20	.6891	X
73. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน	3.48	.5979	X
74. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	3.51	.5865	X
75. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเกษตรกร	3.58	.5822	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
76. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับ พิธีการต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	3.38	.6392	X
77. ความสามารถในการขอความร่วมมือ จากผู้นำในหมู่บ้าน	3.38	.5783	X
78. ความสามารถในการให้ความร่วมมือ กับเกษตรกร และหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น สภาตำบล	3.35	.6432	X
79. ความสามารถในการให้ความร่วมมือ กับโครงการอื่น ๆ ในจังหวัด	2.99	.6198	
80. ความสามารถในการส่งเสริมและ สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกร	3.26	.5955	X
81. ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือ เป็นที่ปรึกษาของเกษตรกร	3.40	.5311	X
7. <u>ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง</u>			
82. ความสามารถในการปรับปรุงวิธีการ ปฏิบัติงาน	3.17	.5584	X
83. ความสามารถในการเสนอปัญหาและ ความคิดเห็นในการประชุมรายบ้าน	3.00	.6228	
84. ความสามารถในการศึกษาและฝึกฝน ตนเองให้มีความชำนาญเป็นพิเศษใน ด้านใดด้านหนึ่ง	3.16	.6104	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$ N=335	S.D.	มีความ สามารถมาก
85. ความสามารถในการชวนช่วยปรับวุฒิ ของตนเอง	3.13	.6889	X
86. ความสามารถในการปรับตัวเองให้ทัน กับข่าวสารและเทคนิควิชาการต่าง ๆ	3.17	.5978	X
87. ความสามารถในการเขียนบทความ เผยแพร่ความรู้	2.65	.7268	
88. ความสามารถในการยอมรับการต่อต้าน ในทางลบ	2.91	.6982	
89. ความสามารถในการอดทนต่อความ ยากลำบาก และความคับแค้นใจ	3.28	.6692	X
90. ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ	3.33	.5829	X

หมายเหตุ : เครื่องหมาย X แสดงถึงงานที่มีความสามารถมาก $\bar{X}$ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ภาคผนวก ก-

สรุปค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความสามารถในแต่ละรายละเอียดของการปฏิบัติงาน

แยกแสดงตามแต่ละจังหวัด

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา.			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
1. <u>ด้านการวางแผนในการถ่ายทอดความรู้</u>															
9. ความสามารถในการพิจารณาถึงเป้าหมายและความต้องการของเกษตรกร	3.22	.5346	X	3.17	.5986	X	3.23	.4894	X	3.17	.6140	X	3.28	.5850	X
10. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์ของความรู้ที่จะถ่ายทอด	3.04	.5951	X	3.00	.5694		3.04	.4676	X	3.19	.5450	X	3.03	.4944	Z
11. ความสามารถในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเกษตรกร	2.88	.5918		2.82	.6467		2.90	.5977		2.93	.6322		2.84	.5553	
12. ความสามารถในการเลือกและเรียงลำดับเนื้อหาของความรู้ที่จะทำการถ่ายทอด	3.20	.6151	Z	3.10	.6290	X	3.23	.5225	Z	3.14	.6005	X	3.17	.5338	X
13. ความสามารถในการเลือกใช้สื่อที่ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับงาน	3.02	.6773	X	2.86	.6956		2.91	.7223		3.05	.5754	X	2.93	.6173	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง					
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
14. ความสามารถในการจัดเตรียมและการใช้ วัสดุอุปกรณ์	2.77	.6693		2.76	.5862		2.74	.6565		2.93	.5068		3.00	.6213	
15. ความสามารถในการเลือกวิธีการถ่ายทอด ความรู้	3.33	.5396	X	3.06	.6220	X	3.16	.6093	X	3.07	.6322	X	3.21	.5537	X
16. ความสามารถในการเตรียมและจัดทำ เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ	2.73	.7413		2.75	.6424		2.80	.9166		2.55	.7623		2.95	.5749	
17. ความสามารถในการเลือกหากิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมเป็น เจ้าของ	2.89	.7273		2.95	.6629		3.00	.6642		2.83	.6140		3.03	.6479	X
18. ความสามารถในการสำรวจทรัพยากรและ ปัจจัยการผลิตในหมู่บ้าน	3.01	.6876	X	3.05	.7083	X	3.07	.7731	X	2.81	.5871		3.12	.6232	X
2. <u>ด้านการถ่ายทอดความรู้</u>															
19. ความสามารถในการทำความเข้าใจ เกษตรกรในระยะแรก ๆ	3.33	.6644	X	3.27	.6574	X	3.42	.7155	X	3.33	.6404	X	3.14	.7360	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ. สงขลา			จ. นครศรีธรรมราช			จ. สุราษฎร์ธานี			จ. ภูเก็ต			จ. ภูเก็ต		
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	N=75			N=112			N=69			N=42			N=57		
20. ความสามารถในการศึกษาถึงขั้นสูง ประสบการณ์ของเกษตรกร	3.27	.6644	X	3.18	.6901	X	3.30	.6709	X	3.11	.5856	X	3.05	.6602	X
21. ความสามารถในการศึกษาถึงความเป็นอยู่ ชนบทรวมนิยมและประเพณีในหมู่บ้าน	3.48	.6850	X	3.37	.6314	X	3.52	.6090	X	3.50	.6268	X	3.25	.6826	X
22. ความสามารถในการศึกษา และเข้าใจถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.17	.6233	X	3.10	.6970	X	3.23	.6218	X	2.90	.8677		3.16	.6699	X
23. ความสามารถในการสร้างให้เกษตรกร ยอมรับในหัวหน้า	3.08	.5994	X	3.06	.6365	X	3.13	.6163	X	3.05	.6882	X	3.17	.5638	X
24. ความสามารถในการสร้างลักษณะการเป็น ผู้นำ	3.15	.5857	X	3.08	.6457	X	3.10	.7101	X	3.05	.7222	X	3.09	.6826	X
25. ความสามารถในการติดต่อประสานงาน กับผู้นำต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	3.40	.5695	X	3.23	.6754	X	3.42	.6279	X	3.33	.6785	X	3.28	.7893	X
26. ความสามารถในการเลือกเห็นและตีความ หมายชาตสาร	3.03	.4925	X	2.96	.5357		2.97	.5680		2.76	.6375		2.98	.5458	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช		จ.สุราษฎร์ธานี		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง						
	$\bar{X}$ N=75	S.D.	$\bar{X}$ N=112	S.D.	$\bar{X}$ N=69	S.D.	$\bar{X}$ N=42	S.D.	$\bar{X}$ N=57	S.D.					
27. ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมิน ผลในการถ่ายทอดความรู้	2.92	.5393	2.84	.5294	2.91	.6121	2.76	.6098	2.95	.6602					
3. <u>งานการปฏิบัติงาน</u>															
28. ความสามารถในการเลือกเกณฑ์กรณำ	3.43	.5452	X	3.25	.6392	X	3.45	.6072	X	3.19	.5516	X	3.26	.7381	X
29. ความสามารถในการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร	2.68	.7562		2.80	.8036		2.87	.6841		2.74	.5798		3.03	.7939	X
30. ความสามารถในการแบ่งกลุ่มเกษตรกร ตามความสามารถและความชำนาญ	2.81	.7296		2.76	.7163		2.87	.6841		2.71	.5890		2.82	.8810	
31. ความสามารถในการให้ความรู้แก่เกษตรกร ผู้นำที่จุดนัดพบ	3.16	.6376	X	3.02	.6603	X	3.12	.6539	X	3.02	.6358	X	3.37	.7165	X
32. ความสามารถในการพบปะเยี่ยมเยียน เกษตรกร เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริง	3.35	.6039	X	3.21	.6457	X	3.30	.6709	X	3.12	.8224	X	3.40	.7221	X
33. ความสามารถในการจัดอบรมวิชาการ ต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร	2.99	.6259		2.79	.6340		2.99	.7951		2.95	.7222		3.03	.7000	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
34. ความสามารถในการจัดประชุมกลุ่ม เกษตรกร	2.83	.6852		2.86	.7085		2.91	.7017		3.00	.6900		3.19	.6867	X
35. ความสามารถในการจัดทำแปลงทดสอบพืช	2.91	.6404		3.04	.6314	X	3.16	.8335	X	2.76	.7677		3.09	.7558	X
36. ความสามารถในการจัดทำแปลงสาธิต (Field day)	3.28	.5590	X	3.32	.5875	X	3.38	.7092	X	3.23	.5971	X	3.19	.7360	X
37. ความสามารถในการจัดงานประกวดพืชผล	2.60	.6576		2.88	.7368		2.81	.7529		2.71	.5890		2.81	.6052	
38. ความสามารถในการจัดงานวันสาธิต	2.67	.7413		2.87	.9910		2.54	.8149		2.69	.5971		2.82	.5786	
39. ความสามารถในการจัดทัศนศึกษานอก สถานที่	2.60	.7534		2.62	.8081		2.65	.7636		2.81	.6633		2.91	.7079	
40. ความสามารถในการจัดนิทรรศการ	2.55	.6836		2.65	.6806		2.69	.7134		2.55	.5856		2.82	.5960	
41. ความสามารถในการขอความร่วมมือจาก หน่วยงานต่าง ๆ	3.01	.6876	X	2.88	.6811		3.03	.6410	X	2.86	.6005		3.16	.6432	X
42. ความสามารถในการติดตามและประเมิน ผลการยอมรับของเกษตรกร	2.97	.5192		2.96	.5219		3.10	.4894	X	2.98	.5112		3.14	.6052	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
43. ความสามารถในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของเกษตรกร	3.03	.5921	X	2.92	.5392		3.09	.5070	X	2.90	.5694		3.07	.6173	X
4. <u>ด้านวิชาการ</u>															
44. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาแก่เกษตรกร	2.71	.6101		2.59	.6651		2.87	.5400		2.62	.6529		2.72	.6947	
45. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาแก่เกษตรกร	2.92	.4580		2.88	.6314		3.01	.4370	X	2.76	.6835		2.95	.6047	
46. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาแก่แม่เลี้ยงสัตว์	3.04	.5051	X	2.98	.6349		3.01	.4370	Z	2.95	.6520		3.10	.5520	X
47. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาแก่สวนผลไม้	2.84	.5209		2.83	.6135		3.02	.6410	X	2.93	.5517		2.88	.6772	
48. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาแก่พนักงานขับรถ	3.11	.5593	X	3.03	.5948	X	3.17	.5133	X	3.11	.5594	X	3.30	.6203	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
	N=75			N=112			N=69			N=42			N=57		
49. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหา ด้านการทำนาปี	3.13	.5534	X	3.29	.5763	X	3.26	.5392	X	3.33	.6424	X	3.35	.6067	X
50. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหา ด้านการทำนาปรัง	2.67	.8110		2.69	.8355		3.14	.6480	X	3.19	.6633	X	3.02	.7373	Z
51. ความสามารถในการแนะนำและแก้ปัญหาตาม ส่วนขาว	2.83	.7047		2.78	.7342		3.04	.7363	X	2.95	.5754		2.89	.7418	
52. ความสามารถในการแนะนำการปลูกพืชหลัง ฤดูทำนา	3.01	.5573	X	3.04	.6566	X	3.00	.6119		3.02	.5971	X	3.30	.6203	X
53. ความสามารถในการแนะนำการปลูกพืช ตระกูลถั่วต่าง ๆ เช่น ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วฝักยาว	3.17	.6233	X	3.16	.5461	X	3.19	.6009	X	3.17	.5739	X	3.47	.6242	X
54. ความสามารถในการแนะนำการทำไร่	2.91	.6189		2.79	.7330		3.07	.5509	X	2.81	.4994		3.00	.6480	
55. ความสามารถในการแนะนำด้านการเลี้ยง สุกร	2.81	.6302		2.91	.7330		2.86	.5759		2.86	.6005		2.89	.8311	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช		จ.สุราษฎร์ธานี		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง					
	$\bar{X}$ N=75	S.D.	$\bar{X}$ N=112	S.D.	$\bar{X}$ N=69	S.D.	$\bar{X}$ N=42	S.D.	$\bar{X}$ N=57	S.D.				
56. ความสามารถในการแนะนำค่านการเลี้ยง เป็ด	2.85	.6302	2.94	.6614	2.83	.6632		2.76	.5751	2.68	.8199			
57. ความสามารถในการแนะนำค่านการเลี้ยง ไก่	2.71	.6054	2.67	.6772	3.04	.6046	X	3.00	.5773	3.09	.7079	X		
58. ความสามารถในการแนะนำค่านการประมง	2.50	.6852	2.55	.6004	2.68	.6062		2.62	.6154	2.86	.7118			
59. ความสามารถในการแนะนำค่านการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.75	.6797	2.73	.6435	2.66	.7128		2.74	.6921	2.72	.6947			
60. ความสามารถในการแนะนำการใช้เครื่อง ทุนแรงต่าง ๆ เช่น รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ ไถเคียว	2.60	.7352	2.79	.6483	2.75	.6286		2.64	.7503	2.73	.8135			
61. ความสามารถในการแนะนำการใช้และเก็บ รักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องมือ ส่วนรวม	3.11	.6276	X	3.04	.5840	X	3.05	.6390	X	3.02	.7067	X		
62. ความสามารถในการแนะนำความรู้ เกษตรกรรมนอกเหนือวิชาการเกษตร	3.12	.5918	X	3.03	.7034	X	3.12	.4708	X	2.90	.6477	3.07	.6974	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช		จ.สุราษฎร์ธานี		จ.ปัตตานี		จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.	$\bar{X}$ N=112	S.D.	$\bar{X}$ N=69	S.D.	$\bar{X}$ N=42	S.D.	$\bar{X}$ N=57	S.D.	
5. <u>ด้านการจัดการและบริหาร</u>											
63. ความสามารถในการเขียนโครงการพัฒนาหมู่บ้าน	2.73	.6003	2.79	.6316	2.94	.6616	2.74	.7257	2.86	.8259	
64. ความสามารถในการวางแผนและตั้งงบประมาณสำหรับโครงการต่าง ๆ ในแต่ละปี	2.64	.5845	2.59	.6785	2.71	.6882	2.45	.6230	2.89	.7877	
65. ความสามารถในการประมาณจำนวนวัสดุอุปกรณ์ของการใช้	2.71	.6101	2.67	.6208	2.86	.6703	2.64	.6481	2.89	.7651	
66. ความสามารถในการจัดหาแหล่งวัสดุต่าง ๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช	3.20	.6576	X 2.94	.6335	3.23	.6450	X 3.05	.6884	X 3.23	.7951	X
67. ความสามารถในการติดตามและทราบปริมาณความต้องการของตลาดในสี่ระดับและระดับ	2.60	.6151	2.58	.5470	2.71	.6882	2.43	.7284	2.68	.7048	
68. ความสามารถในการจัดหาเครื่องมือแรงงานบริการหรือให้เช่าในราคาถูก	2.16	.6581	2.14	.6556	2.48	.7785	2.33	.5195	2.58	.8573	

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.ยะลา		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
69. ความสามารถในการแนะนำแหล่งเงินให้ เกษตรกรกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยถูก เช่น ธกส. ธนาคารพาณิชย์	3.09	.7565	X	2.74	.7681		2.98	.7270		3.02	.7396	X	3.03	.7484	X
70. ความสามารถในการตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ใน เกษตรกรร่วมกับปฏิบัติ	2.80	.6975		2.78	.6109		3.06	.7837	X	2.74	.6568		3.02	.7834	X
71. ความสามารถในการจัดสร้างแหล่งข่าวสาร ในหมู่บ้าน เช่น ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ศาลาเกษตร	2.84	.7359		2.69	.7233		2.91	.6357		2.98	.6358		2.95	.7818	
6. <u>ความสัมพันธ์</u>															
72. ความสามารถในการปรับตัว เข้ากับผู้มีบังคับ บัญชา	3.17	.6012	X	3.04	.6830	X	3.32	.6965	X	3.26	.6921	X	3.23	.7727	X
73. ความสามารถในการปรับตัว เข้ากับเพื่อน ร่วมงาน	3.44	.5982	X	3.40	.6072	X	3.52	.6327	X	3.52	.5871	X	3.54	.5641	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
74. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกำนันผู้ใหญ่บ้าน	3.49	.5544	X	3.43	.5819	X	3.61	.5744	X	3.55	.5435	X	3.49	.6786	X
75. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเกษตรกร	3.59	.5223	X	3.53	.5850	X	3.65	.5643	X	3.59	.5372	X	3.54	.7026	X
76. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับศิวิลตาง ๆ ในหมู่บ้าน	3.40	.6151	X	3.31	.6301	X	3.41	.7137	X	3.38	.6151	X	3.44	.6218	X
77. ความสามารถในการขอความร่วมมือจากผู้นำในหมู่บ้าน	3.35	.6259	X	3.34	.5782	X	3.46	.5830	X	3.31	.5112	X	3.44	.5929	X
78. ความสามารถในการให้ความร่วมมือกับเกษตรกรและหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น สภาตำบล	3.41	.5949	X	3.28	.6078	X	3.25	.6978	X	3.40	.6195	X	3.44	.4962	X
79. ความสามารถในการให้ความร่วมมือกับโครงการอื่น ๆ ในจังหวัด	3.01	.6039	X	2.88	.6991		3.03	.6630	X	2.92	.6098		3.16	.5228	X
80. ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของเกษตรกร	3.17	.5783	X	3.19	.6229	X	3.43	.5810	X	3.18	.6140	X	3.36	.5813	X

รายละเอียดกิจกรรม	จ.สงขลา			จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.		$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
81. ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือเป็นที่ปรึกษาของเกษตรกร	3.35	.4791	X	3.34	.5461	X	3.42	.5532	X	3.45	.5435	X	3.47	.5332	X
7. <u>ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง</u>															
82. ความสามารถในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน	3.20	.5452	X	3.11	.6056	X	3.19	.4933	X	3.12	.5256	X	3.23	.5625	X
83. ความสามารถในการเสนอปัญหาและความคิดเห็นในการประชุมรายปักษ์	2.95	.5903		2.93	.6703		3.07	.6259	X	2.95	.6154		3.10	.6123	X
84. ความสามารถในการศึกษาและฝึกฝนตนเองโดยมีความชำนาญเป็นพิเศษในด้านใดก็ตามหนึ่ง	3.15	.6001	X	3.11	.6203	X	3.26	.5051	X	3.09	.5694	X	3.21	.6685	X
85. ความสามารถในการชวนขายผลิตภัณฑ์ของตนเอง	3.03	.7000	X	3.05	.6535	X	3.17	.7267	X	3.12	.6620	X	3.20	.6143	X
86. ความสามารถในการปรับตัวเองให้ทันกับข่าวสารและเทคโนโลยีทางการต่าง ๆ	3.05	.6120	X	3.14	.6535	X	3.19	.6009	X	3.19	.5871	X	3.32	.5350	X

รายละเอียดในการปฏิบัติงาน	จ.สงขลา		จ.นครศรีธรรมราช			จ.สุราษฎร์ธานี			จ.ปัตตานี			จ.พัทลุง		
	$\bar{X}$ N=75	S.D.	$\bar{X}$ N=112	S.D.		$\bar{X}$ N=69	S.D.		$\bar{X}$ N=42	S.D.		$\bar{X}$ N=57	S.D.	
87. ความสามารถในการเขียนบทความแนวความรู้	2.55	.7566	2.54	.7094		2.73	.7253		2.73	.6566		2.74	.7842	
88. ความสามารถในการยอมรับการต่อต้านในทางลบ	2.09	.6693	2.84	.7029		2.96	.7940		2.35	.6005		3.03	.7216	
89. ความสามารถในการอดทนต่อความยากลำบาก และความคับแค้นใจ	3.32	.5964	X	3.20	.6605	X	3.20	.6635	X	3.23	.7479	X	3.33	.6578
90. ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.43	.5736	X	3.29	.5763	X	3.26	.6566	X	3.28	.5770	X	3.42	.5211

หมายเหตุ : เครื่องหมาย X แสดงถึงงานที่มีความสามารถมาก $\bar{X}$ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป